

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2023 ел, 29 сентябрь

г.Казань

КАРАР

№ 1198

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2016 – 2025 елларга Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2016 ел, 10 июнь, 395 нче карарына үзгәрешләр керту хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2016 – 2025 елларга Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2016 ел, 10 июнь, 395 нче карарына (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2017 ел, 5 июнь, 342 нче; 2017 ел, 12 сентябрь, 650 нче; 2017 ел, 27 ноябрь, 911 нче; 2018 ел, 14 май, 363 нче; 2018 ел, 24 декабрь, 1211 нче; 2019 ел, 22 июль, 610 нчы; 2020 ел, 27 апрель, 343 нче; 2020 ел, 6 июль, 563 нче; 2020 ел, 19 декабрь, 1161 нче; 2021 ел, 6 март, 120 нче; 2021 ел, 17 май, 338 нче; 2021 ел, 20 июль, 621 нче; 2022 ел, 9 февраль, 105 нче, 2022 ел, 15 июль, 681 нче, 2023 ел, 7 июнь, 693 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алып) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

исемен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында»;

1 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«1. Бу карарга теркәлгән «Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын (алга таба – дәүләт программасы) расларга.»;

2 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. Татарстан Республикасының Архив эше буенча дәүләт комитетын дәүләт программасының жаваплы башкаручысы итеп билгеләргә.»;

3 пунктта «Программа» сүзен «дәүләт программасы» сүзләренә алмаштырырга; Әлеге карар белән расланган «2016 – 2025 елларга Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» дәүләт программасын яңа редакциядә (карарга теркәлә) бәян итәргә.

2. Бу карарга теркәлгән исемлек нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты актлары һәм актларнычаерым нигезләмәләре үз көчен югалткан дип танырга.

3. Бу карар 2024 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә дип билгеләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2016 ел, 10 июнь, 395 нче
карары белән расланды
(Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2023 ел, 29 сентябрь, 1198 нче
карары редакциясендә)

«Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы паспорты

«Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә стратегик өстенлекләр

I. Архив эше өлкәсендә ағымдагы халәтне бәяләү

«Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы (алга таба - Татарстан Республикасы дәүләт программасы) гражданнар, жәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә архив эше белән идарә итүгә; Татарстан Республикасы Архив фонды документларын һәм Татарстан Республикасы тарихи-мәдәни мирас мәгълүмат ресурсларының мөһим состав өлеше буларак башка архив документларын саклауны, туплауны, исәпкә алуны һәм алардан файдалануны тәмин итүгә; юридик һәм физик затларның Татарстан Республикасы Архив фонды документларында һәм башка архив документларында булган мәгълүматны алуга хокукларын гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән.

Татарстан Республикасы Архив фонды Россия Федерациясе Архив фондының аерылгысыз бер өлеше, тарихый, сәяси, икътисадый, фәнни, социаль, мәдәни, матди һәм рухи мирасның, халыкның мәгълүмати һәм интеллектуаль байлыгының бер өлеше булып тора.

Татарстан Республикасының архив тармагы Татарстан Республикасының Архив эше буенча Дәүләт комитеты тарафыннан аның ведомствосындагы «Татарстан Республикасы Дәүләт архивы» дәүләт бюджет учреждениесе (алга таба - дәүләт архивы), Татарстан Республикасында 46 муниципаль архив тарафыннан тәкъдим ителде.

Татарстан Республикасында дәүләт һәм муниципаль архив хезмәткәрләре саны 300 дән артык кеше тәшкил итә.

Татарстан Республикасында дәүләт һәм муниципаль архивларны комплектау чыганаclarы - 3 665 оешма.

1994 елда Татарстан Республикасы Архив хезмәте тулы вәкаләтле эгъза хокукында («А» категориясе буенча) Халыкара архивлар советына кабул ителде.

2003 елда Татарстан Республикасы Архив хезмәте Халыкара архивлар советының Евроазия төбәк бүлеге (ЕВРАЗИКА) эгъзасы булды.

Татарстан Республикасы архивлары – ул 8,2 млн. саклау берәмлегеннән торган 26 543 фонд, шулардан дәүләт архивында – 6,2 млн. саклау берәмлеге, муниципаль архивларда – 2,04 млн. саклау берәмлеге. Татарстан Республикасы архив фонды составына 1709 – 2018 еллар өчен 5,9 млн. саклау берәмлеге кертелгән, аерым документларның датасы XI – XVII гасырларга карый. Уникаль документларга – дәүләт архивының 25 документы, аеруча кыйммәтле документларга 67 298 саклау берәмлеге кертелгән.

Документларның гомуми күләменнән кәгазьдә саклана торган документлар – 98,4 процент, аудиовизуаль документлар өлеше 3,1 процент тәшкил итә. 19 032 фондның 4,3 миллионнан артык саклау берәмлеге идарә документларына карый – бу Татарстан Республикасы Архив фондының 96 проценты. Дәүләт архивында 27 меңнән артык фәнни-техник документ саклана. Республиканың дәүләт һәм муниципаль архивларында 139 меңнән артык аудиовизуаль документ саклана, 34 меңнән артык шәхси эш, 1,4 миллионнан артык эш ликвидлы оешмаларның шәхси составы буенча.

Татарстан Республикасы Архив фондының муниципаль архивларда саклана торган документларының гомуми күләменнән 16 процентын Татарстан Республикасы дәүләт милкенә караган документлар тәшкил итә.

Электрон документ әйләнешен үстерү һәм оешмаларның эш башкару практикасында электрон документларны арттыру Татарстан Республикасы Архив фонды составының төре эзлекле үзгәрүенә объектив рәвештә китерергә тиеш. Шуңа күрә архивларны электрон документларны кабул итүгә, саклауга һәм файдалануга, аларның аутентиклыгын тәмин итүгә эзерләү – архив эшен үстерүнең өстенлекле юнәлеше.

Стеллаж киштәләренең озынлыгы: дәүләт архивында - 115 298,95 пог.метр; муниципаль архивларда - 55 208,27 пог. Архивны саклау мәйданы: дәүләт архивы - 14 648,48 кв.метр, муниципаль архивлар - 15 902,32 кв.метр.

Дәүләт архивы гомуми мәйданы 23 697,2 кв.метр булган махсус яна бинага күчте. Муниципаль архивлар 48 жайлаштырылган бүлмәдә урнашкан.

2017 елдан башлап 46 муниципаль архивның 45 ендә капитал ремонт үткәрелгән - архив документларын саклауның заманча шартлары булдырылган.

Хәзерге вакытта дәүләт архивында яна торган нитронигездә 160тан артык саклау берәмлеге кинодокумент саклана. Вакытлар узду белән пленканың химик составы дарыга эквивалент була, бу үз-үзен яндыруга китерергә мөмкин. Документлар мәгълүматларын температура режимы +10 °С (кара-ак), -5 °С (төсле), чагыштырмача дымлылык 40 – 50 процент булган бокста саклауны тәмин итәргә кирәк. Мондый пленкаларны иң оптималь саклауны сәнәгать суыткыч жайланмаларында башкарырга була.

Моннан тыш, хәзерге вакытта рулонлы пленкадагы, микрофишалардагы кинопленкаларның һәм микрофильмнарның серкә синдромы проблемасы бар. Саклау калуның бердәнбер ысулы – ул мәгълүматны цифрлы мәгълүмат йөртү жайланмаларына күчерү, бу жиһаз, мәгълүмат йөртү жайланмалары сатып алу һәм хезмәткәрләрнең хезмәтенә түләү өчен өстәмә матди чыгымнар таләп итә.

Кәгазьдә дә, пленкада да булган архив документларына яный торган күгәрәк архив документларын саклауның зур проблемасы булып тора. Документларны даими эшкәртеп торырга кирәк.

Республика дәүләт һәм муниципаль архивларының яңын һәм саклау куркынычсызлыгын даими ныгыту, температура-дымлылык режимын үтәү, документларны саклау өчен кирәкле санда мәйданнар белән, шул исәптән саклау системасын модернизацияләү хисабына тәэмин итү таләп ителә.

Сакланышны тәэмин итү чаралары системасында документларның алардагы мәгълүматны саклау мөмкинлеген бирә торган иминият күчермәсен ясау аерым урын алып тора. Документларны цифрлаштыру таралганнан тарала бара, бу документларны яңадан торгызуның һәм мәгълүматны төп нөсхәләргә мөрәжәгать итмичә файдалануның яна мөмкинлекләрен һәм киң перспективаларын ача. Дәүләт һәм муниципаль архивларда барлығы 400 мең берәмлектән артык архив документларын саклау теркәлгән, бу дәүләт һәм муниципаль архивларда саклана торган архив документларының гомуми күләменә яқынча 10 процентын тәшкил итә.

2016 - 2018 елларда «Татарстан Республикасында архив эше турында» Татарстан Республикасы Законы белән Татарстан Республикасының Бердәм архив мәгълүмат системасы (алга таба - Система) эшләнде. Ул үз эченә 20 дән артык модульне ала һәм башка тармак мәгълүмат системалары белән интеграцияләнгән.

Система республиканың барлык архивлары эшчәнлеген процессларын автоматлаштыру өчен билгеләнгән, шул исәптән архивларны һәм кулланучыларны туплау чыганаclarы белән үзара хезмәттәшлектә, кулланучыларның архив документларының электрон күчермәләренә ерактан торып керүен тәэмин итә. Барлык муниципаль архивлар системага тоташтырылган.

Республика архивлары цифрлаштырылган архив документларының сканнарын Системага тутыра. Бүгенге көндә республиканың аеруча кыйммәтле һәм аеруча кирәкле архив документларының 227 257 эшенә электрон күчермәләре Системада урнаштырылган, фондлар буенча юл күрсәткече һәм дәүләт архивы мәгълүматларының тугыз тематик базасы, 26 меңнән артык язма һәм яқынча 5 млн.

Татарстан Республикасы Архив фонды документлары социаль һәм фәнни-агарту максатларында киң кулланыла.

Гражданнардан, шулай ук кызыксынучы оешмалар һәм учреждениеләрдән керә торган социаль-хокукый соратуларны башкару архив эшчәнлегенә төп юнәлешләреннән берсе булып тора. Дәүләт һәм муниципаль архивлар тарафыннан 2022 елда 83 234 мөрәжәгать башкарылган, шул исәптән социаль-хокукый характерда - 69 112, тематик - 12 510 һәм генеалогик - 1 612. Архивларның уку залларында 3 025 кулланучы булды.

Архивчылар һәм гуманитария галимнәре арасында архив документларын өйрәнү, бастырып чыгару һәм күрсәтү өлкәсендә, кадрлар әзерләү өлкәсендә традицион рәвештә тыгыз хезмәттәшлек бар.

Документлар мирасны өйрәнү һәм популярлаштыру өлкәсендә тикшеренүчеләр белән хезмәттәшлекне арттырырга кирәк.

Дәүләт һәм муниципаль архивларга, үз чиратында, фәнни берләшмә белән кинрәк хезмәттәшлек итәргә кирәк. Өстәвенә, бик нык фәнни кызыксыну уята торган документлар да бар, архивчылар аларны үз көчләре белән билгели алмыйлар. Болар – дәүләт архивында саклана торган гарәп, фарсы, монгол, тибет, кытай телләрендәге кулъязмалар.

Аларны үз илебез һәм чит ил галимнәре белән кооперацияләүдә фәнни әйләнешкә кертү тарихның яна битләрен ачарга гына түгел, ә Россиянең бердәм мәдәни киндлеген ныгытырга, республика архивчыларының халыкара фәнни элементләрен ныгытырга да мөмкинлек бирер иде.

Оешмаларда архив эшен камилләштерү һәм архивларны матди-техник тәэмин итү максатларында 2018 елдан башлап «Татарстан Республикасының коммерциягә карамаган оешмасының иң яхшы архивы һәм гавами хакимият органының иң яхшы архивы - Татарстан Республикасының дәүләт (муниципаль) архивын комплектлау чыганагы» һәм «Коммерция оешмасының иң яхшы архивы - Татарстан Республикасының дәүләт (муниципаль) архивын комплектлау чыганагы» конкурслары уздырыла.

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлегендә архив эшен үстерүне стимуллаштыру, муниципаль архивларның уңай тәҗрибәсен тарату, аларны һөнәри үстерү максатларында 2017 елдан конкурс нигезендә муниципаль архивларга ярдәм күрсәтелә.

Гаилә традицияләрен һәм буыннар арасындагы элементләргә ныгыту, архив материаллары белән эшләүгә катнаштыру максатларында «Минем шәжәрәм» генеалогик тикшеренүләр конкурсы, «Эхо веков в истории семьи - Тарихта без эзләр» шәжәрә фестивале уздырыла.

Дәүләт архивында практика узучы югары белем бирү оешмалары һәм һөнәри белем бирү оешмалары студентлары арасында архив эше буенча Татарстан Республикасы Дәүләт комитетының стипендиясен алуға фәнни-тикшеренү эшләре конкурслары уздырыла.

Татарстан архив хезмәте эшчәнлегендә фәнни-публикация эше мөһим урынны алып тора.

Дәүләт архивы федераль, төбәк һәм чит ил архивларында Татарстан һәм татар халкы тарихы буенча документларны ачыклау буенча актив эш алып бара.

Моннан тыш, архивлар бик күп эре сәнәгать предприятиеләрендә, югары уку йортларында, фәнни-тикшеренү институтларында бар.

II. Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт сәясәте өстенлекләрен һәм максатларын тасвирлау

Татарстан Республикасы дәүләт программасының өстенлекләре Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үстерүнең илкүләм максатлары турында» 2020 елның 21 июлендәге 474 номерлы Указына, «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясенә (алга таба - Стратегия-2030), Татарстан

Республикасы Министрлар Кабинетының «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру чаралары планын раслау турында» 2015 ел, 25 сентябрь, 707 нче карары белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру чаралары планына туры килә, стратегик максатларга һәм бурычларга ирешүгә өлеш кертәләр.

Татарстан Республикасының стратегик максатларына һәм социаль-икътисадый үсеш бурычларына ирешү максатларында Татарстан Республикасы дәүләт программасы күрсәткечләренен максатлары, структурасы һәм системасы билгеләнде.

Татарстан Республикасы дәүләт программасының төп максатлары түбәндәгеләр:

1. Татарстан Республикасы Архив фонды документларын һәм башка архив документларын фәнни һәм ижтимагый әйләнешкә кертү, алардан файдалану тулылыгын тәмин итү.

2. Дәүләт идарәсе системасын документлар белән тәмин итүнең нәтижәләлеген күтәрү.

III. Стратегик өстенлекләр, илкүләм максатлар һәм Стратегия-2030 максатлары, Россия Федерациясе дәүләт программалары күрсәткечләре белән үзара бәйләнеш турында белешмәләр

Татарстан Республикасы дәүләт программасының максатлары һәм бурычлары Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үстерүнең илкүләм максатлары турында» 2020 елның 21 июлендәге 474 номерлы Указына белән билгеләнгән 2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешенен илкүләм максатларын, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2021 елның 1 октябрдәге 2765-б номерлы боерыгы белән расланган Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2024 елга кадәрге чорда һәм 2030 елга кадәрге план чорына Россия Федерациясе үсешенен милли максатларына ирешү буенча бердәм планын, шулай ук Стратегия-2030 исәпкә алып формалаштырылган.

IV. Дәүләт идарәсе бурычлары, аларны архив эше тармакларында һәм дәүләт идарәсе даирәсендә нәтижәле хәл итү ысуллары

Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатларына ирешү өчен түбәндәге бурычлар хәл ителә:

дәүләт идарәсенен иң әһәмиятле документларыннан һәркем файдалана алуны тәмин итү;

архив эше өлкәсендә дәүләт хезмәте күрсәтүләрнең сыйфатын яхшырту һәм алардан һәркем файдалана алуын арттыру;

эзләү, тикшеренү һәм өйрәнү өчен архив документларыннан һәркем файдалана алуны тәмин итү;

Татарстан Республикасы Архив фонды документларын фәнни һәм ижтимагый әйләнешкә кертү, аннан файдалануның һәм башка архив документларының тулылыгын тәмин итү;

бизнес-процессларның һәм архив эше белән идарә итү системасының нәтижәләлеген күтәрү;

фондларны мәгълүмат чыганақлары эволюциясен һәм электрон мәгълүмат саклагыч жайланмаларын исәпкә ала торган, сыйфатлы һәм бөтенесен эченә алган итеп комплектлауны тәмин итү;

мәгълүмат ресурсларының сакланышын һәм тулылығын тәмин итү.

«Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы паспорты

1. Төп нигезләмэләр

Татарстан Республикасы дәүләт программасы кураторы	Фазлыева Ләйлә Ринат кызы – Татарстан Республикасы Премьер-министры урынбасары
Татарстан Республикасы дәүләт программасының җаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасының Архив эше буенча дәүләт комитеты
Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру чоры	I этап: 2016 – 2023 еллар; II этап: 2024 – 2026 еллар
Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатлары	1. Татарстан Республикасы Архив фонды документлардагы һәм башка архив документларындагы мәгълүматны алуга җәмгыятьнең агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңаларын формалаштыру. 2. Дәүләт идарәсе системасын документлар белән тәэмин итүнең нәтижелелеген күтәрү
Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыруның бөтен чорында финанс белән тәэмин итү күләмнәре	I этап: 2 050 917,3 мең сум; II этап: 855 341,3 мең сум
Россия Федерациясе үсешенә илкүләм максатлары, 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисади үстерү стратегиясенә (алга таба – Стратегия-2030), Россия Федерациясе дәүләт программасы, Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатлары белән бәйләнеш	Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә ирешүгә юнәлдерелгән: «Цифрлы трансформация» 2030 елга кадәр чорга Россия Федерациясе үсешенә илкүләм максаты; Татарстан Республикасының стратегик максатлары: «Кеше капиталы», «Мәдәни тормышның сыйфаты һәм төрлелеге», «Пространство, реаль капитал», «Республика территориясендә бердәм социомәдәни киңлек саклана», «Инновацияләр һәм мәгълүматлаштыру», «Реаль секторда һәм социаль өлкәдә цифрлы технологияләр керту»

2. Татарстан Республикасы дәүләт программасы күрсәткечләре

Т/с	Күрсәткеч исеме	Күрсәткеч дәрәжәсе	Арту / кимү билгесе	Үлчәү берәмлегенә (Үлчәү берәмлекләре гомум-россия классификациясе буенча)	База күрсәткече		Еллар буенча күрсәткеч эһәмияте			Документ	Күрсәткечкә ирешү өчен җаваплы	Илкүләм максатлар, Стратегия-2030 максатлары күрсәткечләре белән бәйләнеш	Муниципаль берәмлектә гамәлгә ашыру билгесе	Мәгълүмат системасы
					күрсәткече	елы	2024	2025	2026					
Татарстан Республикасы Архив фонды документлардагы һәм башка архив документларындагы мәгълүматны алуга җәмгыятьнең агымдагы ихтияҗларын канәгатьләндерү һәм яналарын формалаштыру.														
1.	Агымдагы елга планлаштырылган саннан цифрлаштырылган саклау берәмлекләре өлеше, процент	Татарстан Республикасы дәүләт программасы (алга таба – ДП)	арта бара торган	процент	100	2023	100	100	-	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “2023 – 2025 елларга дәүләт хакимиятенең республика органнары, Татарстан Республикасының аерым дәүләт учреждениеләре эшчәнлегенә эффективлыгын һәм халыкның тормыш сыйфатын бәяләү индикаторларын раслау турында” 2023 ел, 31 март, 385 нче карары	Татарстан Республикасының Архив эше буенча дәүләт комитеты	гамәлгә ашыру кысаларында: «Цифрлы трансформация» илкүләм максаты; «Инновацияләр һәм мәгълүматлаштыру», «Реаль секторда һәм социаль өлкәдә цифрлы технологияләр кергү» Стратегия-2030 максатларын	юк	ведомство мәгълүматлары
2.	Бер елда үтәлгән рәсми сорауларның гомуми күләмендә ведом-	ДП	арта бара торган	процент	100	2023	100	100	100	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының “2023 – 2025 елларга дәүләт хакимиятенең	Татарстан Республикасының Архив эше буенча		юк	Татарстан Республикасының бердәм архив

4. Татарстан Республикасы дәүләт программасы структурасы

Т/с	Структур элемент бурычлары	Гамәлгә ашырудан көтелгән нәтижәләрне кыскача тасвирлау структур элемент бурычлары	Күрсәткечләр белән бәйләнеш
1	2	3	4
«Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы паспорты			
«Архив эше өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру» процесслы чаралар комплексы			
	Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Г.З.Габдрахманова - Татарстан Республикасының Архив эше буенча дәүләт комитеты рәисе		Гамәлгә ашыру срогы: 2024 – 2026 еллар
1.	Архив эше өлкәсендә дәүләт хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын яхшырту һәм алардан һәркем файдалана алуын арттыру	1. Үзәк аппаратны карап тоту. 2. Оешмалар мөлкәтенә салым һәм җир салымы түләү	Бер елга ведомство буйсынуындагы учреждениеләр тарафыннан үтәлгән сорауларның гомуми күләмдә билгеләнгән вакытларда үтәлгәннәре өлеше
«Татарстан Республикасы Архив фонды документларын һәм башка архив документларын саклауны, исәпкә алуны, туплауны һәм алардан файдалануны тәэмин итү» процесслы чаралар комплексы			
	Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Г.З.Габдрахманова - Татарстан Республикасының Архив эше буенча дәүләт комитеты рәисе		Гамәлгә ашыру срогы: 2024 – 2026 еллар
1.	Дәүләт идарәсенең иң әһәмиятле документларыннан һәркем файдалана алуны тәэмин итү	Архив эше өлкәсендә программа белән тәэмин итүне эшләү	Эшләнгән һәм (яисә) модернизацияләнгән программа продуктлары (программа продуктлары модульләре) саны
2.	Эзләү, тикшеренү һәм өйрәнү өчен архив документларыннан һәркем файдалана алуны тәэмин итү	1. Татарстан Республикасы Архив фондының аеруча таләп ителә торган документларын цифрлаштыру. 2. Татарстан Республикасы Архив фондының кинодокументларын цифрлаштыру. 3. Мәгълүматларны саклау системасын оештыру һәм челтәрле саклагычлар сатып алу. 4. Архив документларының сакланышы өчен җайланма сатып алу. 5. Архив документларының сакланышын тәэмин итү өчен чыгым материаллары сатып алу	1. Агымдагы елга планлаштырылган саннан цифрлаштырылган саклау берәмлекләре өлеше. 2. Агымдагы елга планлаштырылган саннан кинотасманың цифрлаштырылган бобиналары өлеше. 3. Цифрлаштырылган документларның гомуми санында мәгълүматларны саклау системасында сакланыла торган, цифрлаштырылган документлар өлеше. 4. Реставрацияләнгән документлар саны. 5. Агымдагы елга планлаштырылган саннан норматив саклау чараларына урнаштырылган архив документлары өлеше
3.	Татарстан Республикасы Архив фонды документларын һәм башка архив	1. Татарстан Республикасының документаль мирасын коммерция нигезендә популярлаштыру (шул исәптән	1. Татарстан Республикасының документаль мирасын популярлаштыруга юнәлдерелгән

1	2	3	4
	<p>документларын фәнни һәм ижтимагый әйләнешкә кергү, алардан файдалану тулылыгын тәэмин итү</p>	<p>массакуләм мәгълүмат чараларында), китап продукциясен бастырып чыгару.</p> <p>2. Урта һөнәри белем бирү дәрәжәсендә идарәне һәм архив белемен документлар белән тәэмин итү юнәлеше буенча (база әзерлеге программасы буенча) белем алучыларга стипендияләр түләү</p> <p>3. Казан (Идел буе) федераль университетының Халыкара мөнәсәбәтләр, тарих һәм көнчыгышны өйрәнү институтында «Тарих фәннәре һәм бөтендөнья мәдәни мирас югары мәктәбе» һәм «Халыкара мөнәсәбәтләр һәм көнчыгышны өйрәнү югары мәктәбе», Казан дәүләт мәдәният институтында «Китапханә-мәгълүмат эшчәнлеге һәм интеллектуаль системалары» юнәлешләре буенча белем алучыларга стипендияләр түләү.</p> <p>4. Генеалогик тикшеренүләр буенча республика конкурсын үткәрү.</p> <p>5. Генеалогия һәм шәжәрәләр буенча мәгълүмати порталны модернизацияләү.</p> <p>6. «Эхо веков в истории семьи – Тарихта без эзлебез» фестивален үткәрү.</p> <p>7. «Гаилә архивын тапшыр» конкурсын үткәрү.</p> <p>8. Архив эшчәнлеген популярлаштыру, шул исәптән ижтимагый киңлекләрдә.</p>	<p>чаралар саны.</p> <p>2. Стипендия алган урта һөнәри белем бирү дәрәжәсендә идарәне һәм архив белемен документлар белән тәэмин итү юнәлеше буенча (база әзерлеге программасы буенча) белем алучылар саны.</p> <p>3. Стипендия алган Казан (Идел буе) федераль университетының Халыкара мөнәсәбәтләр, тарих һәм көнчыгышны өйрәнү институтында «Тарих фәннәре һәм бөтендөнья мәдәни мирас югары мәктәбе» һәм «Халыкара мөнәсәбәтләр һәм көнчыгышны өйрәнү югары мәктәбе», Казан дәүләт мәдәният институтында «Китапханә-мәгълүмат эшчәнлеге һәм интеллектуаль системалары» юнәлешләре буенча белем алучылар саны.</p> <p>4. Генеалогик тикшеренүләр буенча үткәрелгән республика конкурслары саны.</p> <p>5. Агымдагы елда планлаштырылган язучыларның гомуми санында генеалогия һәм шәжәрәләр буенча мәгълүмат порталын генеалогик язмалар белән тулыландыру өлеше.</p> <p>6. «Эхо веков в истории семьи – Тарихта без эзлебез» фестивалендә катнашучылар саны.</p> <p>7. «Гаилә архивын тапшыр» үткәрелгән конкурслары саны.</p> <p>8. Ижтимагый киңлекләрдә архив документлары нигезендә гамәлгә ашырылган проектлар саны</p>
4.	<p>Бизнес-процессларның һәм архив эше белән идарә итү системасының нәтижеләлеген күтәрү</p>	<p>1. Муниципаль архивларга конкурс нигезендә ярдәм күрсәтү.</p> <p>2. «Коммерциягә карамаган оешманың һәм гавами хакимият органының – Татарстан Республикасы дәүләт (муниципаль) архивын комплектлау чыганагының иң яхшы архивы» һәм «Коммерция оешмасының – Татарстан Республикасы дәүләт (муниципаль) архивын комплектлау чыганагының иң яхшы архивы» республика конкурсларын үткәрү.</p> <p>3. Дәүләт архивлары һәм муниципаль архивлар</p>	<p>1. Конкурс нигезендә ярдәм күрсәтелгән муниципаль архивлар саны.</p> <p>2. Хисап елында планлаштырылган катнашучыларның гомуми санында «Коммерциягә карамаган оешманың һәм гавами хакимият органының – Татарстан Республикасы дәүләт (муниципаль) архивын комплектлау чыганагының иң яхшы архивы» һәм «Коммерция оешмасының – Татарстан Республикасы дәүләт (муниципаль)</p>

1	2	3	4
		<p>хезмәткәрләрен һөнәри эзерләү, яңадан эзерләү, аларның квалификациясен күтәрү, стажировкасы.</p> <p>4. Ел саен агымдагы елның юбилей даталарына, истәлекле вакыйгаларына һәм тематикасына багышланган чаралар үткөрү.</p> <p>5. “Татарстан Республикасының иң яхшы архивисты” һөнәри осталык республика конкурсын үткөрү</p>	<p>архивын комплектлау чыганагының иң яхшы архивы» республика конкурсларында катнашучылар өлеше.</p> <p>3. Хисап елында һөнәри яңадан эзерләнүе, квалификация күтәрүе, стажировка үтүе планга кертелгән дәүләт архивлары һәм муниципаль архивлар хезмәткәрләренә гомуми санында һөнәри яңадан эзерләнгән, квалификациясен күтәргән, стажировкасын үткән дәүләт архивлары һәм муниципаль архивлар хезмәткәрләре өлеше.</p> <p>4. Агымдагы елның юбилей даталарына, истәлекле вакыйгаларына һәм тематикасына багышланган үткөрелгән чаралар саны.</p> <p>5. “Татарстан Республикасының иң яхшы архивисты” һөнәри осталык республика конкурсларының үткөрелгән саны</p>
5.	Фондларны мәгълүмат чыганаclarы эволюциясен һәм электрон мәгълүмат саклагыч жайланмаларын исәпкә ала торган, сыйфатлы һәм бөтенесен эченә алган итеп комплектауны тәмин итү	Татарстан Республикасы Архив фонды өчен Татарстан Республикасы һәм татар халкы тарихы буенча кызыксыну уята торган документларның (шул исәптән электрон) төп нөсхәләрен яки күчermәләрен билгеләү һәм сатып алу (шул исәптән чит илләрдән)	Хисап елында планлаштырылган документларның гомуми санында дәүләт архивы өчен түләүле нигездә сатып алынган документлар өлеше
6.	Мәгълүмат ресурсларының сакланышын һәм тулылыгын тәмин итү	Ведомство буйсынуындагы учреждение эшчәнлеген тәмин итү	Дәүләт архивы бүлмәләренә архив документларын даими саклауны тәмин итә торган норматив шартларга туры килү дәрәжәсе

5. Татарстан Республикасы дәүләт программасының финанс белән тәмин ителеше

Татарстан Республикасы дәүләт программасының, структур элементның исеме / финанс белән тәмин ителеш чыганагы	Гамәлгә ашыру еллары буенча финанс белән тәмин ителеш күләме, мең сум			
	2024 ел	2025 ел	2026 ел	Барысы
1	2	3	4	5
«Татарстан Республикасында архив эшен үстерү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы – барлыгы, шул исәптән:	281 989,9	286 675,7	286 675,7	855 341,3
федераль бюджет	-	-	-	-
Татарстан Республикасы бюджеты	281 989,9	286 675,7	286 675,7	855 341,3

1	2	3	4	5
территориаль дэүлэт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	-	-	-	-
бюджеттан тыш чыганаclar	-	-	-	-
«Архив эше өлкәсендә дэүлэт сәясәтен гамәлгә ашыру» процесслы чаралар комплексы – барлыгы, шул исәптән:	33 505,3	34 577,7	34 577,7	102 660,7
федераль бюджет	-	-	-	-
Татарстан Республикасы бюджеты	33 505,3	34 577,7	34 577,7	102 660,7
территориаль дэүлэт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	-	-	-	-
бюджеттан тыш чыганаclar	-	-	-	-
«Татарстан Республикасы Архив фонды документларын һәм башка архив документларын саклауны, исәпкә алуны, туплауны һәм алардан файдалануны тәмин итү» процесслы чаралар комплексы – барлыгы, шул исәптән:	248 484,6	252 098,0	252 098,0	752 680,6
федераль бюджет	-	-	-	-
Татарстан Республикасы бюджеты	248 484,6	252 098,0	252 098,0	752 680,6
территориаль дэүлэт бюджеттан тыш фондлар бюджетлары	-	-	-	-
бюджеттан тыш чыганаclar	-	-	-	-